

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: یازدهم انسانی شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران دبیرستان غیردولتی دخترانه 	نام درس: علوم و فنون ادبی نام دبیر: زهرا مهربان تاریخ امتحان: ۱۳۹۶// ساعت امتحان: صبح / عصر مدت امتحان: دقیقه
---	--	---

ردیف	سؤالات	ردیف								
۰,۵	بخش نخست: تاریخ ادبیات درستی یا نادرستی هریک از موارد زیر را به ترتیب بانشان (ص/غ) درمقابل آن ها مشخص کنید. الف) عبیدزاکانی در منزومه رساله دلگشا ناهنجاری های اجتماعی را به شیوه ی تمثیل بیان کرده است. ب) فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عرفانه را در قالب نظم و نثر نوشته است.	۱								
۰,۵	هریک از القاب ردیف (الف) را به صاحبان خود در ردیف (ب) به هم وصل کنید. (در ردیف (ب) یک مورد اضافی است)	۲								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف الف</th> <th>ردیف ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- شوخ طبع آگاه</td> <td>شیخ سعدی</td> </tr> <tr> <td>۲- فرمانروای ملک سخن</td> <td>خواجه حافظ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>عبیدزاکانی</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف الف	ردیف ب	۱- شوخ طبع آگاه	شیخ سعدی	۲- فرمانروای ملک سخن	خواجه حافظ		عبیدزاکانی	
ردیف الف	ردیف ب									
۱- شوخ طبع آگاه	شیخ سعدی									
۲- فرمانروای ملک سخن	خواجه حافظ									
	عبیدزاکانی									
۰,۵	کدام اثر در مورد بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشته شده است؟ (۱) نفحات الانس (۲) تذکره دولت شاه (۳) تذکره الاولیا (۴) و ۳	۳								
۰,۵	شمس قیس رازی کدام اثر را در علم عروض قافیه بدیع و نقد شعر به نثری عالمانه نوشته است؟	۴								
۰,۵	در جدول زیر اثر مربوط به هر کدام از شاعران و نویسندگان را به هم وصل کنید (در ردیف الف یک مورد اضافی است)	۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف الف</th> <th>ردیف ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جامع التواریخ</td> <td>حمدالله مستوفی</td> </tr> <tr> <td>تاریخ گزیده</td> <td>سلمان ساوجی</td> </tr> <tr> <td>جمشید و خورشید</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ردیف الف	ردیف ب	جامع التواریخ	حمدالله مستوفی	تاریخ گزیده	سلمان ساوجی	جمشید و خورشید		
ردیف الف	ردیف ب									
جامع التواریخ	حمدالله مستوفی									
تاریخ گزیده	سلمان ساوجی									
جمشید و خورشید										
۰,۵	بخش دوم: سبک شناسی کدام یک از گزینه های زیر مهم ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی است؟ (۱) بکارگیری نشانه (مر) در کنار مفعول (۲) جیگزین شدن حرف (در) به جای (اندر) (۳) در آمیختگی مختصات نو و کهن (۴) بکارگیری لغات عربی به جای لغات فارسی اصیل	۶								
۰,۵	جای خالی را با توجه به فلمرو ادبی سبک عراقی کامل کنید. در قرن هفتم تا نهم در قلمرو سبک عراقی قالب رونق یافت و قالب از رواج افتاد.	۷								
۰,۵	باور به قضا و قدر و باور به اختیار و اراده در شعر به ترتیب از ویژگی های فکری سبک کدام گزینه است؟ (۱) عراقی (۲) خراسانی (۳) خراسانی-عراقی (۴) عراقی-خراسانی	۸								
۲	ابیات زیر را بخوانید و دو مورد از ویژگی های فکری حاکم بر آن را بنویسید. آتش است آب دیده مردم تو چو شمعی از اوهراسان باش چون روان گشت خشک و ترسوزد که اول آتش ز شمع سرسوزد عامل اصلی کاهش صحت و اتقان مطالب و انحطاط فکری نثر سبک عراقی را بنویسید.	۹								

۱	بخش سوم: زیباشناسی دریبت (بیفشرد چون کوه پابزمین / بخاییدندان به دندان کین) کدام پایه تشبیه محذوف است؟	۱۰																				
۰,۵	در مصراع (گرت ز دست بر آید چونخل باش کریم) ویژگی مشترک مشبه و مشبه به را بنویسید.	۱۱																				
۱	نوع تشبیه موجود در ابیات زیر را از لحاظ ارکان (گسترده و فشرده بودن) در مقابل ابیات مشخص نمایید. (۱) علم بال است مرغ جانت را بر سپهر او برد روانت را (۲) زندگی آتشگهی دیرینه پابرجاست / گریب فروزیش رقص شعله اش در هر کران پیداست	۱۲																				
۰,۵	کدام گزینه در حوزه ی علم بیان بررسی میشود؟ (۱) تشبیه و تلمیح (۲) مراعات نظیر و استعاره (۳) مجاز و کنایه (۴) تشخیص و حسن تعلیل	۱۳																				
۰,۵	باتوجه به عبارت (مرغزاری نزه بود که از عکس ریاحین او پرزاغ چون دم طاووس نمودی و در پیش جمال او دم طاووس به پر زاغ مانستی) (۱) وجه شبه در تشبیه نخستین چیست؟ (۲) ادات تشبیه در آخرین جمله کدام واژه است؟	۱۴																				
۰,۵	در کدام بیت تشبیه بیشتری مشهود است؟ (۱) مرغ دل تا دام زلف و دانه ی خال تودید (۲) توهمچون گل ز خندیدن لب ت باهم نمی آید طایر اندیشه ام افتاد در دام هوس رواداری که من بلبل چوبو تیمار بنشینم	۱۵																				
۱	در مصرع نخست بیت زیر یک تشبیه فشرده اضافی و یک تشبیه فشرده غیر ترکیبی (اسنادی) بیابید و سپس تشبیه فشرده ی اضافی را به غیر ترکیبی و تشبیه فشرده غیر ترکیبی را به تشبیه اضافی تبدیل کنید. (از کیمیای مهر تو زر گشت روی من آری به یمن شما خاک زر شود))	۱۶																				
۲	ابیات زیر را بخوانید و سپس جدول زیر را کامل کنید. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم تواز این چه سودداری که نمیکنی مدارا وز این درخت همین میوه غم است برم	۱۷																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>واژه مجاز</th> <th>معنای نانهاده</th> <th>قرینه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>عالم</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>مو</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>			واژه مجاز	معنای نانهاده	قرینه	عالم	مو											
واژه مجاز	معنای نانهاده	قرینه																				
عالم																				
.....	مو																				
۰,۵	در بیت های زیر مجاز را مشخص نمایید و معنای نانهاده (حقیقی) و معنای نانهاده (مجازی) را بنویسید. یکی دشت با دیدگان پر ز خون سز آن ندارد امشب که بر آید آفتابی که او تا کی آید ز آتش برون چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی	۱۸																				
۱	بخش چهارم: موسیقی شعر <table border="1"> <tr> <td>خ دا یا</td> <td>ت دا نی</td> <td>ک بر ما</td> <td>چ آید</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>با یخ ت گان</td> <td>گو این س خن</td> <td>سو زش نبا شد</td> <td>خام را</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>دل می رود</td> <td>ز دس تم</td> <td>صاحب دل</td> <td>ان خ دا را</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>ز کوی یار</td> <td>می آید</td> <td>ن سی م با</td> <td>و نو روی</td> <td>.....</td> </tr> </table> درست یا نادرست بودن جداسازی پایه های آوایی مصراع های زیر را در محل خط چین ها بنویسید.	خ دا یا	ت دا نی	ک بر ما	چ آید	با یخ ت گان	گو این س خن	سو زش نبا شد	خام را	دل می رود	ز دس تم	صاحب دل	ان خ دا را	ز کوی یار	می آید	ن سی م با	و نو روی	۱۹
خ دا یا	ت دا نی	ک بر ما	چ آید																		
با یخ ت گان	گو این س خن	سو زش نبا شد	خام را																		
دل می رود	ز دس تم	صاحب دل	ان خ دا را																		
ز کوی یار	می آید	ن سی م با	و نو روی																		

۲	مشخص کنید که هریک از مصراع های زیر سه رکنی هستند یا چهار رکنی؟ عزیزم کاسه ی چشمم سرایت..... خوشا وقت شوریدگان غمش..... عشق چون آید بردهوش دل فرزانه را..... آفرین جان آفرین پاک را.....	۲۰
۰,۵	رکن سوم مصراع ((یار تویی غارتویی خواجه نگه دار مرا)) را بنویسید.	۲۱
۱	کدام گزینه نادرست است؟ ۱) درنگ های میان هریابه مرز پایه های آوایی را نشان میدهند. ۲) انتقال تداوم و تکرار منظم به چشم و گوش شنونده و موسیقایی بودن از ویژگی های شعراست. ۳) حضور در فضای آهنگین شعر سبب درک بار آوایی کلام تدبلی(شعر) میشود. ۴) وزن شعر حاصل چینش بسامان ارکان عروضی است.	۲۲
۱	یک واژه ی هم وزن برای واژه ی با ادبان بنویسید	۲۳
۱	وزن واژه(اسم رکن)خوشه های هجایی زیر را بنویسید. U---: -uu- :-u- :-u	۲۴

نام درس: علوم و فنون نام دبیر: زهرا مهربان تاریخ امتحان:/...../..... ۱۳ ساعت امتحان: صبح / عصر مدت امتحان: دقیقه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران دبیرستان غیردولتی دخترانه 	پاسخ نامه سوالات
--	--	-------------------------

ردیف	سوال	پاسخ									
	راهنمای تصحیح										
۰,۵	۱	الف) غلط ب) صحیح									
۰,۵	۲	۱- عبید زاکانی ۲- حافظ									
۰,۵	۳	گزینه ۴									
۰,۵	۴	المعجم فی معابیر الشعار العجم									
۰,۵	۵	۱- حمداله مستوفی ۲- سلمان ساوجی									
۰,۵	۶	گزینه ۳									
۰,۵	۷	غزل-قصیده									
۰,۵	۸	گزینه ۴									
۲	۹	۱ توجه به امور اخروی و اعتقاد به قضا و قدر ۲ رواج روحیه ی عرفانی و اخلاقی و ذهن گرایی									
۱	۱۰	وجه شبه ندارد									
۰,۵	۱۱	کریم بودن									
۱	۱۲	تشبیه فشرده (از نوع جمله اسنادی) تشبیه گسترده (زندگی/آتشگه/دیرینه پا برجا بودن)									
۰,۵	۱۳	وجود اضافه ی تشبیهی های بسیار و بهره گیری از مضامین طبیعی بهره گیری از صنایع ادبی کمبود کاربرد لغات عربی و کمبود لغات موجود فارس									
۰,۵	۱۴	گزینه ۳									
۰,۵	۱۵	مانستن - جمال دم									
۱	۱۶	گزینه ۱									
۲	۱۷	گزینه ۱									
۰,۵	۱۸	کیمیای مهر = تشبیه فشرده اضافی (مهر کیمیاست) زر گشت روی من = تشبیه فشرده ترکیبی (روی زرد)									
۱	۱۹	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>واژه مجاز</th> <th>معنای نانهاده (مجازی)</th> <th>قرینه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>عالم</td> <td>مردم عالم</td> <td>دل سوختن</td> </tr> <tr> <td>سرم</td> <td>مو</td> <td>کل از جزء (مکان مو)</td> </tr> </tbody> </table>	واژه مجاز	معنای نانهاده (مجازی)	قرینه	عالم	مردم عالم	دل سوختن	سرم	مو	کل از جزء (مکان مو)
واژه مجاز	معنای نانهاده (مجازی)	قرینه									
عالم	مردم عالم	دل سوختن									
سرم	مو	کل از جزء (مکان مو)									
۲	۲۰	دشت (نانهاده): مردم دشت دشت (نهاده): دیدگان پرخون برای دشت سر (نانهاده): قصر سر (نهاده): گذر خیال ها									
۰,۵	۲۱	۱ درست ۲ غلط ۳ غلط ۴ غلط									
۱	۲۲	عزیزم کاسه چشمم سرایت: ۳ رکن خوشا وقت شوریدگان غمش: ۳ رکن عشق چون آید برد هوش دل فرزانه زا: ۴ رکن آفرین جان آفرین پاک را: ۳ رکن									
۱	۲۳	گزینه ۳									

۱	غم ف رست	دوست ما را	کرد ای می	ما ب غم خو	پایه های آوایی	۲۴
	فاعلن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	وزن واژه	
	_ U _	_ _ U _	_ _ U _	_ _ U _	خوشه های هجایی	